

4. kvartal
2017

Innhold

Hovedtrekk i 4. kvartal	03
Nøkkeltall for Orklakonsernet	03
Finansielle forhold	04
Strukturelle tiltak	04
Kontantstrøm og kapitalforhold	05
Merkevarevirksomheten	05
Orkla Foods	06
Orkla Confectionery & Snacks	06
Orkla Care	06
Orkla Food Ingredients	07
Orkla Investments	07
Hydro Power	07
Financial Investments	07
Jotun	07
Andre forhold	08
Utsikter fremover	08
<hr/>	
Sammendratt resultatregnskap	09
Resultat pr. aksje	09
Sammendratt oppstilling over totalresultat	09
Sammendratt konsernbalanse	10
Sammendratt utvikling egenkapital	10
Sammendratt kontantstrøm IFRS	11
Noter	12

Mer informasjon om Orkla på www.orkla.no/investor

Foto: Ole Walter Jacobsen

Ansatte i Orkla, deres barn og venner, er modeller på bildene, som er tatt av fotograf Ole Walter Jacobsen

Design og layout: Design Container

Hovedtrekk i 4. kvartal

- EBIT (adj.)¹ for konsernet endte på 1.443 mill. kroner i 4. kvartal, tilsvarende en vekst på 10 % sammenlignet med 2016.
- Merkevarer virksomheten hadde en omsetningsvekst på 9 % og en organisk³ omsetningsvekst på 2,8 % i kvartalet.
- Merkevarer virksomheten hadde en EBIT (adj.)¹-vekst på 15 % (190 mill. kroner). EBIT (adj.)¹-marginen endte på 13,6 %, en økning på 0,8 %-poeng fra fjoråret. Godt bidrag fra kostnadsforbedringer ble noe motvirket av utvanningseffekter fra oppkjøpte selskaper.
- Svak utvikling i Jotun hovedsakelig grunnet økte råvarepriser.
- Resultat pr. aksje fra videreført virksomhet endte på 0,96 kroner i 4. kvartal, tilsvarende en økning på 5,5 % fra 4. kvartal 2016.

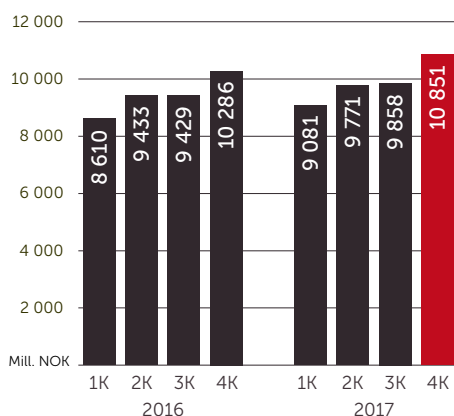
Nøkkeltall for Orklakonsernet

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
		2017	2016	2017	2016
Driftsinntekter	2	39 561	37 758	10 851	10 286
Driftsinntekter merkevarer virksomheten	2	38 510	36 422	10 587	9 734
Organisk omsetningsvekst merkevarer virksomheten (%) ³		1,6	1,8	2,8	0,1
EBIT (adj.) ¹	2	4 635	4 298	1 443	1 307
EBIT (adj.) ¹ merkevarer virksomheten	2	4 643	4 300	1 439	1 249
Resultat fra tilknyttede selskaper*		313	488	(78)	(29)
Resultat før skattekostnad for videreført virksomhet		4 571	4 292	1 309	1 154
Resultat fra ikke videreført virksomhet*	11	5 066	890	42	190
Resultat fra videreført virksomhet pr. aksje utvannet (NOK)		3,46	3,34	0,96	0,91
Kontantstrøm fra driften**	14	4 405	3 368	1 629	1 411
Netto rentebærende gjeld	6	14	8 056		
Egenkapitalandel (%)		65,2	60,9		
Net gearing ⁴		0,00	0,24		

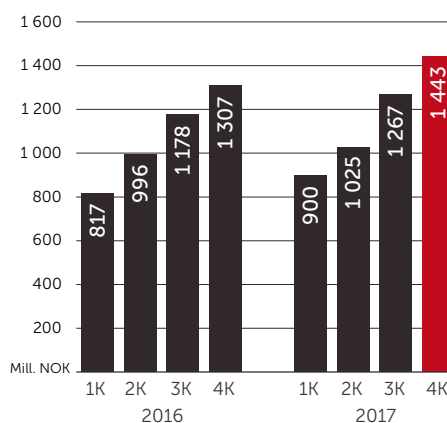
*Historiske resultat tall er omarbeidet som følge av at Sapa er presentert som ikke videreført virksomhet.

**Eksklusive Financial Investments.

Driftsinntekter

EBIT (adj.)¹

10.851

DRIFTSINNTEKTER
Konsernets driftsinntekter ble 10.851 mill. kroner i 4. kvartal 2017

1.443

EBIT (ADJ.)¹
Konsernets EBIT (adj.)¹ ble 1.443 mill. kroner i 4. kvartal 2017

Alle fotnoter knyttet til kvartalsteksten er presentert samlet på side 8.

Merkevarevirksomheten leverte en omsetningsvekst på 9 %, hvorav om lag halvparten var positive valutaomregningsdifferanser. Organisk³ vekst endte på 2,8 %. Veksten var drevet av en kombinasjon av volum/miks og prisøkninger, godt hjulpet av et høyt kampanjetrykk, spesielt i Orkla Care. Orkla hadde en solid vekst i 4. kvartal, dog med varierende utvikling mellom kategorier og markeder. I sum var den organiske³ omsetningsveksten for merkevarevirksomheten for 2017 totalt anslått å være på linje med markedsveksten. Orkla tar markedsandeler innenfor Orkla Confectionery & Snacks og Orkla Care.

Samtlige forretningsområder hadde positive valutaomregningseffekter som følge av en svekket norsk krone. På motsatt side har dette ført til økte kostnader, noe som er og vil bli en utfordring fremover. Økte råvarepriser påvirket resultatet negativt også i 4. kvartal, men med en noe lavere takt enn tidligere i 2017. Orkla har i løpet av året gjennomført prisøkninger for å kompensere for økte innkjøpskostnader.

En sterk EBIT (adj.)¹ fremgang for merkevareområdet på 15 % ble drevet av både topplinjevekst og kostnadsforbedringer samt positive valutaomregningseffekter. Videre var kvartalet preget av lavere reklameinvesteringer i Orkla Foods og Orkla Care, delvis relatert til et spesielt høyt nivå for Orkla Care i 4. kvartal 2016. EBIT (adj.)¹-marginen endte på 13,6 %, tilsvarende en økning på 0,8 %-poeng. God marginutvikling drevet av kostnadsforbedringer, ble noe motvirket av utvanningseffekter fra oppkjøpte selskaper.

Orkla forsetter å levere i henhold til forbedringsplan for vareforsyning, og i kvartalet ble to nye fabrikker annonsert nedlagt. I tillegg kommer positive effekter fra restruktureringsprosjekter samt synergier gjennom integrasjon av nye selskaper.

Blant de øvrige selskapene leverte Hydro Power et godt kvartal drevet av økt volum, mens utviklingen i Jotun var svakere enn fjoråret, hovedsakelig grunnet økte råvarepriser.

Finansielle forhold

Driftsinntektene for konsernet endte på 10.851 mill. kroner (10.286 mill. kroner)² i 4. kvartal, tilsvarende en vekst på 5,5 %. Fremgangen var i hovedsak relatert til organisk³ og strukturell vekst innenfor merkevarevirksomheten. Valutaomregningseffekter ved konsolidering hadde en positiv effekt på merkevarevirksomhetens driftsinntekter med 447 mill. kroner i 4. kvartal.

For konsernet endte EBIT (adj.)¹ på 1.443 mill. kroner (1.307 mill. kroner)² i 4. kvartal, tilsvarende en vekst på 10 %. Fremgangen var drevet av organisk³ topplinjevekst og kostnadsbesparelser innen merkevarevirksomheten, strukturell vekst og positive valutaomregningseffekter.

Utviklingen i Orkla Investments var negativ i kvartalet. Sterk vekst i Hydro Power, drevet av økt volum, ble motvirket av lavere resultatutvikling i Orkla Eiendom grunnet positiv effekt fra salg av industrieiendom i 2016. For merkevarevirksomheten endte EBIT (adj.)¹ på 1.439 mill. kroner (1.249 mill. kroner)² i 4. kvartal, tilsvarende en vekst på 15 %. Valutaomregningseffekter ved konsolidering hadde en positiv effekt på merkevarevirksomhetens EBIT (adj.)¹ med 53 mill. kroner.

Konsernets andre inntekter og kostnader var tilnærmet null, og utgjorde -1 mill. kroner (-122 mill. kroner)². Kostnader relatert til oppkjøp, integrasjon og restrukturering ble blant annet motvirket av gevinst ved salg av K-Salat i Foods Danmark.

Resultatet fra tilknyttede selskaper endte på -78 mill. kroner (-29 mill. kroner)². Det svake resultatet skyldtes i hovedsak Jotun grunnet økte råvarepriser og fremdeles lav aktivitet innen skipsbygging og offshore, som direkte påvirker salget i Jotuns segmenter Marine Coatings og Protective Coatings.

Netto rentekostnad endte i 4. kvartal på -26 mill. kroner (-40 mill. kroner)². Reduksjonen skyldtes en reduksjon i brutto gjeldsnivå på 4,5 mrd. kroner sammenlignet med 2016. Konsernets netto rentebærende gjeld ved utgangen av kvartalet var 14 mill. kroner, mot 8,1 mrd. kroner pr. 31. desember 2016. Gjeldsreduksjonen var i hovedsak knyttet til salget av eierandelen i Sapa og kontantstrøm fra drift.

Konsernets resultat før skatt ble 1.309 mill. kroner (1.154 mill. kroner)², og skattekostnaden ble beregnet til 320 mill. kroner (237 mill. kroner)² i 4. kvartal. Økningen i skattekostnader skyldtes i hovedsak økning i resultat før skatt, samt positive engangseffekter i 2016. Orklas resultat pr. aksje utvannet fra videreført virksomhet ble 0,96 kroner (0,91 kroner)² i perioden.

Resultatet fra Sapa var som en konsekvens av salget til Norsk Hydro, presentert på linjen for ikke videreført virksomhet. Resultat fra Sapa endte i kvartalet på 42 mill. kroner og var knyttet til sluttoppgjøret av transaksjonen.

Strukturelle tiltak

Orkla posisjonerte seg i 4. kvartal ytterligere innen digital markedsføring og salg gjennom Orkla Cares avtale om kjøp av selskapet Health and Sport Nutrition Group (HSNG) som driver netthandelsportalene Gymgrossisten og Bodystore. Helse er et satsningsområde for Orkla Care, og kjøpet vil gi gode muligheter for samarbeid med eksisterende virksomhet, blant annet i form av økt distribusjon i tradisjonelle salgskanaler og økt forbrukerinnsett. I tillegg inngikk Orkla Care, den 22. januar 2018,

en avtale om å øke eierandelen i joint venture-selskapet Anza Verimex NV til 50 %. Samtidig overtar Orkla Care 50 % av maleverktøyvirksomheten i PGZ International B.V.

Videre gjennomførte Orkla Foods den 30. september kjøpet av Agrimex, en tsjekkisk produsent av frosne grønnsaker, samt har, 1. februar 2018, signert og gjennomført en avtale om kjøpt av det danske bakeriet Struer Brød A/S. Orkla Food Ingredients gjennomførte 1. desember kjøpet av den norske ingrediensleverandøren Arne B. Corneliusen.

I kvartalet fortsatte Orkla arbeidet med å optimalisere produktporteføljen gjennom blant annet Orkla Foods Danmark sitt salg av K-Salat til Stryhns A/S. Salget ble gjennomført 1. desember. I tillegg har Foods Danmark i kvartalet internt solgt merkene Scoop og Pastella til Food Ingredients med virkning fra januar 2018.

I tillegg til kjøp og salg av selskaper, arbeider Orkla kontinuerlig med forbedringsprosesser, og for å ytterligere sikre konkurransekraften ble det tatt flere strukturelle grep for å effektivisere fabrikkstrukturen og utnytte stordriftsfordeler. I kvartalet ble det blant annet besluttet å legge ned to mindre fabrikker.

For informasjon om kjøpte og solgte selskaper, se note 5.

Kontantstrøm og kapitalforhold

Kommentarene nedenfor er knyttet til kontantstrømoppstillingen på Orklas format og refererer til perioden 1. januar til 31. desember 2017. Det henvises til note 14 i denne rapporten.

Kontantstrøm fra driften (eksklusiv Financial Investments) endte på 4.405 mill. kroner (3.368 mill. kroner)². Det var i 4. kvartal en sesongmessig frigjøring av driftskapitalen. For året som helhet var utviklingen i arbeidskapital på nivå med fjoråret.

Netto fornyelsesinvesteringer utgjorde 1.050 mill. kroner (1.327 mill. kroner)². Endringen var i hovedsak relatert til et høyere investeringsnivå i Orkla Foods i 2016 som følge av pågående forbedrings- og restruktureringsprogrammer på fabrikk siden. Kontantstrøm fra driften fra Financial Investments var -290 mill. kroner (45 mill. kroner)².

Det ble utbetalt et ordinært utbytte på 2,60 kroner pr. aksje for regnskapsåret 2016, samt et ekstraordinært utbytte på 5,00 kroner pr. aksje i forbindelse med salget av Sapa i 2017. Totalt utgjorde betalte utbytter 7.790 mill. kroner (2.599 mill. kroner)².

For å oppfylle gjenværende opsjonsprogram og aksjeprogrammet for ansatte, ble det i 2017 netto solgt egne aksjer med en kontantstrømeffekt på 50 mill. kroner

(-77 mill. kroner)². Ekspansjonsinvesteringer utgjorde 206 mill. kroner (163 mill. kroner)² i 2017.

Mottatte utbytter endte på 1 727 mill. kroner (283 mill. kroner)², mens salg av selskaper utgjorde 12.520 mill. kroner (415 mill. kroner)². Økningene i disse postene er hovedsakelig relatert til både utbytte og salg av Sapa, totalt har Orkla mottatt 13,4 mrd. kroner fra Sapa i 2017. Kjøp av selskaper utgjorde 901 mill. kroner og var relatert til oppkjøp innen merkevarevirksomheten, hvor Riemann var det største oppkjøpet i 2017. I løpet av 2017 ble det netto solgt aksjer og finansielle eiendeler for 43 mill. kroner relatert til salg av resterende eierandel i Solsten Nordic Equities Fund og kjøp innen Orkla Venture.

Betalte skatter i 2017 utgjorde 934 mill. kroner (506 mill. kroner)². Årsaken til økningen i betalt skatt var svingninger i skattemessige valutagevinster/-tap mellom 2015 og 2016 i Orkla ASA, samt positiv engangseffekt i 2016 knyttet til grunnrenteskatt i Hydro Power.

Netto kontantstrøm for konsernet var 8.471 mill. kroner (-956 mill. kroner)² i 2017. Bedringen fra foregående år skyldtes i hovedsak salg av Orklas eierandel i Sapa. Endrede valutakurser resulterte i negative omregnings-effekter på 429 mill. kroner på netto rentebærende gjeld, som endte på 14 mill. kroner.

Egenkapitalandelen ved utgangen av 2017 var 65,2 %, mot 60,9 % pr. 31. desember 2016, tilsvarende en net gearing⁴ på 0,00, mot 0,24 pr. 31. desember 2016. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid på gjeld og ubenyttede kredittlinjer er 4,3 år. Orkla har en robust finansiell stilling med betydelige likviditetsreserver og kredittlinjer, samt ingen større låneforfall de nærmeste tre år.

Merkevarevirksomheten

Beløp i mill. NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2017	2016	2017	2016
Driftsinntekter	38 510	36 422	10 587	9 734
Organisk omsetningsvekst (%) ³	1,6	1,8	2,8	0,1
EBIT (adj.) ¹	4 643	4 300	1 439	1 249
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	12,1	11,8	13,6	12,8
Kontantstrøm fra driften før investeringer	5 383	4 669	1 878	1 731
Netto fornyelsesinvesteringer	(997)	(1 254)	(293)	(265)
Kontantstrøm fra driften	4 386	3 415	1 585	1 466
Ekspansjonsinvesteringer	(206)	(163)	(81)	(31)

Salgsinntekter %-vis endring	FX	Struktur ⁵	Organisk ³ vekst		Sum
			1.1.-31.12.2017	1.10.-31.12.2017	
1.1.-31.12.2017	0,4	3,7	1,6	5,7	
1.10.-31.12.2017	4,6	1,4	2,8	8,8	

Orkla Foods

Beløp i mill. NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2017	2016	2017	2016
Driftsinntekter	16 126	15 476	4 384	4 186
Organisk omsetningsvekst (%) ³	1,4	2,3	1,3	(0,6)
EBIT (adj.) ¹	2 055	1 968	689	616
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	12,7	12,7	15,7	14,7
Kontantstrøm fra driften før investeringer	2 711	1 912	845	637
Netto fornyelsesinvesteringer	(381)	(717)	(103)	(130)
Kontantstrøm fra driften	2 330	1 195	742	507
Ekspansjonsinvesteringer	(132)	(145)	(53)	(27)

- Salgsfremgang i hovedsak drevet av prisøkninger som kompenserte for økte innkjøpskostnader
- Økt lønnsomhet grunnet salgsvekst, kostnadstiltak og lavere reklameaktiviteter

Orkla Foods hadde i 4. kvartal en salgsøkning på 4,7 %. Den organiske³ salgsveksten var på 1,3 %, hvor prisøkninger var viktigste forklaringsfaktorer.

Flere innovasjoner lansert i løpet av året bidro positivt til salgsveksten i 4. kvartal. De største innovasjonene var lanseringer under Grandiosa-merket både i Norge og Sverige. I tillegg bidro lanseringer av frokostmikser i India og vegetarprodukter i Sverige positivt.

EBIT (adj.)¹ hadde i 4. kvartal en vekst på 12 %. Resultatfremgangen var primært drevet av salgsvekst i kombinasjon med noe lavere reklamekostnader enn 2016, samt at 4. kvartal i fjor var negativt påvirket av leveranseutfordringer i Norden. Valutakonsolideringseffekter bidro også til EBIT (adj.)¹-vekst i kvartalet. EBIT (adj.)¹-marginen endte på 15,7 % (14,7 %)².

Orkla Confectionery & Snacks

Beløp i mill. NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2017	2016	2017	2016
Driftsinntekter	6 439	6 230	1 943	1 796
Organisk omsetningsvekst (%) ³	3,1	4,9	3,9	2,9
EBIT (adj.) ¹	1 045	937	395	341
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	16,2	15,0	20,3	19,0
Kontantstrøm fra driften før investeringer	1 249	1 283	620	569
Netto fornyelsesinvesteringer	(233)	(205)	(90)	(47)
Kontantstrøm fra driften	1 016	1 078	530	522
Ekspansjonsinvesteringer	(6)	(4)	(6)	(2)

- Organisk³ salgsvekst på 3,9 % drevet av volumvekst
- Økte markedsandeler innen godteri og kjeks, svekket posisjon for snacks
- Vellykkede kostnadsforbedringsprosjekter i vareforsyning
- Solid resultatfremgang spesielt i Finland og Sverige

Orkla Confectionery & Snacks hadde i 4. kvartal en salgsvekst på 8,2 %. Organisk³ vekst endte på 3,9 % og

må ses i sammenheng med et noe svakere tredje kvartal. Veksten var drevet av god salgsutvikling i Finland, Sverige og Estland. I Sverige bidro inntreden i sjokoladekategorien gjennom lansering av Smash! positivt.

Salgsveksten i 4. kvartal var positivt påvirket av vellykkede lanseringer både i 2017 og 2016. Godterikategorien hadde særlig god vekst, men det var også fremgang for kjeks. Utviklingen for snackskategorien var svakere, spesielt i Norge som følge av endret listing i dagligvarehandelen. Salgsutviklingen var spesielt god i Finland, hjulpet av landets markering av sitt 100-årsjubileum og økt distribusjon av julesortimentet. Markedsandelene falt noe tilbake i snackskategorien, mens godterikategorien og kjekskategorien viste en svak fremgang i markedsandeler.

Orkla Confectionery & Snacks endte i 4. kvartal med en EBIT (adj.)¹-vekst på 16 %. Resultatfremgangen var spesielt knyttet til den finske og svenske virksomheten. EBIT (adj.)¹-marginen endte på 20,3 % i kvartalet, tilsvarende en økning på 1,3 %-poeng mot fjoråret. Kostnadsreduksjoner i vareforsyning påvirket marginen positivt.

Orkla Care

Beløp i mill. NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2017	2016	2017	2016
Driftsinntekter	7 479	6 740	1 930	1 730
Organisk omsetningsvekst (%) ³	2,9	0,6	6,3	2,3
EBIT (adj.) ¹	1 074	956	227	186
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	14,4	14,2	11,8	10,8
Kontantstrøm fra driften før investeringer	959	873	347	306
Netto fornyelsesinvesteringer	(182)	(146)	(46)	(47)
Kontantstrøm fra driften	777	727	301	259
Ekspansjonsinvesteringer	-	-	-	-

- Bredbasert omsetningsvekst drevet av positiv organisk vekst og oppkjøp
- Samtlige virksomheter, bortsett fra Orkla House Care, leverte EBIT (adj.)¹ vekst

Orkla Care hadde i 4. kvartal en salgsvekst på 11,6 %. Den organiske³ salgsveksten endte på 6,3 %, delvis drevet av høy kampanjeaktivitet. Samtlige virksomheter utenom Orkla Wound Care hadde organisk vekst i kvartalet.

Orkla Home & Personal Care hadde i kvartalet solid vekst i alle markeder og tok markedsandeler. Noe av veksten tilskrives høyt kampanjetrykk, samt sterk priskonkurranse i norsk dagligvarehandel som på kort sikt ga positive volumeffekter. Orkla Health leverte fortsatt tilfredsstillende organisk³ vekst i de fleste av sine markeder, og i kvartalet var det særlig god internasjonal vekst innenfor Omega 3. Til tross for negativ utvikling i UK oppnådde House Care organisk³ vekst i kvartalet. Pierre Robert Group (PRG) hadde positiv organisk³ vekst i kvartalet, etter en krevende

start på året. Veksten i PRG var drevet av økt distribusjon og kampanjetrykk i Norge, samt nylanseringer i Finland. Wound Care hadde negativ organisk³ vekst i kvartalet hvor timing av kampanjer forklarer noe av tilbakegangen.

Oppkjøpet av Harris innebærer større endringer for House Care-operasjonen i UK. Fra januar 2017 ble eksisterende virksomhet i UK integrert inn i Harris. Selskapet har mistet distribusjon hos en større kunde, som sammen med de pågående endringene, har resultert i betydelig resultat-tilbakegang for hele den britiske virksomheten. Flere tiltak siste halvår er initiert for å bedre driften, men noe tid må påregnes før resultatene bedres.

EBIT (adj.)¹ endte med en vekst på 22 % i 4. kvartal. Resultatfremgangen var drevet av positivt volumbidrag fra omsetningsveksten, samt noen kostnadsreduksjoner. EBIT (adj.)¹-marginen i 4. kvartal endte på 11,8 % (10,8 %)². Det oppkjøpte selskapet Riemann har levert i henhold til plan, men grunnet sesongmessig lavt salg i 4. kvartal hadde selskapet en utvannende effekt på marginen. I tillegg økte innkjøpskostnadene grunnet en svekket norsk krone. Care leverte likevel en marginfremgang i kvartalet, hovedsakelig grunnet bedret drift fra eksisterende virksomheter.

Orkla Food Ingredients

Beløp i mill. NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2017	2016	2017	2016
Driftsinntekter	8 703	8 161	2 410	2 072
Organisk omsetningsvekst (%)³	0,5	(0,5)	3,4	(3,2)
EBIT (adj.)¹	469	439	128	106
Driftsmargin EBIT (adj.)¹ (%)	5,4	5,4	5,3	5,1
Kontantstrøm fra driften før investeringer	464	601	66	219
Netto fornyelsesinvesteringer	(201)	(186)	(54)	(41)
Kontantstrøm fra driften	263	415	12	178
Ekspansjonsinvesteringer	(68)	(14)	(22)	(1)

- Strukturell- og bredbasert organisk³ salgsvekst
- Resultatfremgang fra positive effekter fra forbedringsprosjekter og salgsvekst

Orkla Food Ingredients hadde i 4. kvartal en salgsvekst på 16 %. Den organiske³ salgsveksten ble 3,4 %, særlig påvirket av økt salg av bakehjelpemidler og bakemikser til brød og kaker i flere europeiske markeder. Videre ble det registrert en god salgsutvikling på vegetarprodukter fra Naturlif i Danmark og et økt salg av iskremingredienser.

God topplinjevekst, interne forbedringseffekter og positive valutaomregningseffekter resulterte i en EBIT (adj.)¹-vekst på 21 %. EBIT (adj.)¹-marginen endte på 5,3 % (5,1 %)², hovedsakelig forklart av bedret dekningsbidrag.

Orkla Investments

Hydro Power

EBIT (adj.)¹ endte på 103 mill. kroner (31 mill. kroner)² for Hydro Power i 4. kvartal 2017. Økningen skyldtes i all hovedsak et vesentlig høyere produksjonsvolum enn i samme kvartal i 2016. Produksjonen i kvartalet endte på 735 GWh (451 GWh)². Områdeprisen i Sauda i perioden ble 28,7 øre/kWh, mot 29,6 øre/kWh i 4. kvartal 2016. Det var tilsvarende prisutvikling for Sarpsfoss, men med litt høyere områdepriser sammenlignet med samme periode i 2016. Driftskostnadene i 4. kvartal var på samme nivå som i 2016. Fyllingsgraden i vann- og snømagasinene var totalt sett noe over normalnivå ved utgangen i kvartalet.

Financial Investments

EBIT (adj.)¹ for Orkla Financial Investments utgjorde -6 mill. kroner (115 mill. kroner)² i 4. kvartal. Det har ikke vært transaksjoner i kvartalet, mens det i 2016 ble solgt en industrieiendom i Sveits med gevinst (117 mill. kroner).

Jotun (42,6 % eierandel)

Jotun leverte vekst i både i volum og salgsinntekter. Segmentet Decorative Paints hadde fremdeles vekst og leverte gode resultater, mens omsetningen og resultatet i Performance Coating ble påvirket av lav aktivitet innen skipsbygging og offshore. Økt konkurranse i enkelte markeder, og en kraftig økning i råvareprisene hadde en negativ effekt på lønnsomheten i 2017. Råvareprisene har fortsatt å øke inn i 2018. Tiltak for å bedre lønnsomheten og motvirke effekten av høyere råvarekostnader er iverksatt og vil fortsette, inkludert prisøkninger og fokus på kostnadskontroll.

Jotun fortsetter sin organiske³ vekststrategi og opprettholder fokus på operasjonell effektivitet ved å investere i produksjonskapasitet både i eksisterende og i nye markeder, og videreutvikling av systemer og ansatte. De største investeringene i år var knyttet til bygging av nye fabrikker i Malaysia, Myanmar og på Filippinene, som styrker Jotuns tilstedeværelse i vekstmarkedene i Sørøst-Asia. Jotun invester også i et nytt hovedkontor og forsknings- og utviklingscenter i Sandefjord.

Andre forhold

Orkla gjennomførte ekstraordinær generalforsamling 25. oktober, hvor det ble vedtatt et tilleggsutbytte på kroner 5,00 pr. aksje. Utbyttet ble utbetalt 3. november, og aksjene ble notert eksklusive utbytte fra og med 26. oktober.

Stortinget vedtok 12. desember en økning på sjokolade- og sukkervareavgiften på om lag 83 %. Orkla mener avgiften er konkurransevridende og et brudd på EØS-avtalen. NHO Mat og Drikke klaget vedtaket om avgiftsøkningen inn for EFTAs overvåkningsorgan ESA. ESA stoppet ikke avgiftene, men vil vurdere den kraftige økningen. Orkla har på sin side gjennomført prisøkninger for å kompensere for den økte avgiften.

Utsikter fremover

I markedene hvor Orkla har tilstedeværelse forventes det fortsatt moderat vekst i årene som kommer, med noe variasjon mellom markedene.

Orkla fortsetter å møte sterk konkurranse fra importerte internasjonale merkevarer og handelens egne merkevarer. Imidlertid sees det også et skifte hos konsumentene, der lokale aktører vinner i styrke på bekostning av store globale leverandører. Orkla er med over 300 lokale merker og et sterkt fokus på innovasjoner godt posisjonert for dette skiftet. Samtidig er fortsatt drifts- og portefølje-optimaliseringer viktig fremover for å sikre konkurransekraft. Arbeidet med optimalisering og effektivisering av vareforsyning for å utnytte stordriftsfordeler og redusere kostnader vil fortsette.

Mars Norge har sagt opp distribusjonsavtalen med Orkla Confectionery & Snacks Norge med virkning fra 1. januar 2018, knyttet til distribusjon av i hovedsak tryggegummi under varemerket Extra. Dette vil påvirke veksten til Orkla Confectionery & Snacks negativt i 2018.

De internasjonale råvareprisene som Orkla er eksponert mot har i 2017 ligget i sum på et noe høyere nivå enn i fjor. Det er imidlertid stor variasjon mellom ulike råvaregrupper, og usikkerheten knyttet til utviklingen i råvarepriser fremover er generelt høy.

De ulike forretningsområdene er i større eller mindre grad eksponert mot valutarisiko, primært knyttet til innkjøp i fremmed valuta. Mange av Orklas selskaper gjør en betydelig andel av innkjøpene i lokal valuta, noe som begrenser totaleffekten av endringer mot andre valutaer. Videre har Orkla en eksponering ved valutaomregning ved konsolidering av utenlandske virksomheter. Det vil alltid være usikkerhet knyttet til valutakursutviklingen fremover.

Strategien om å være et ledende merkevareselskap med Norden og Baltikum som hovedmarkeder i tillegg til utvalgte geografier hvor Orkla allerede har en tilstedeværelse, ligger fast. Orkla målsetter organisk³ vekst minst på nivå med markedsveksten og årlig EBIT (adj.)^{1, 6}-vekst på 6–9 % innen merkevarevirksomheten for perioden 2016–2018.

Oslo, 7. februar 2018
I styret for Orkla ASA

Fotnoter til kvartalsteksten:

¹Driftsresultat før andre inntekter og kostnader.

²Tall i parentes er for tilsvarende periode foregående år.

³Rapportert vekst i driftsinntekter justert for valutaomregningseffekter, oppkjøpte og solgte virksomheter. Oppkjøpte/solgte virksomheter er justert for en periode på 12 måneder. Hovedårsaken for dette alternative resultatmålet (APM) er å vise en «like-for-like» utvikling av omsetningen i den eksisterende virksomheten.

⁴Netto rentebærende gjeld/Egenkapital

⁵Strukturell vekst inneholder justeringer for oppkjøp av virksomhetene Hamé, Kavli, Argimex, varemerker i PRG Finland, Harris, Colon C, Riemann, Broer, Laan, Orchard Valley, SR Food og diverse mindre oppkjøp innen Orkla Food Ingredients, samt en justering for nedleggelse av Natural Food og salg av K-Salat.

⁶Inkludert mindre oppkjøp og salg, justert for valutaeffekter og større oppkjøp.

Sammendratt resultatregnskap

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
		2017	2016	2017	2016
Driftsinntekter	2	39 561	37 758	10 851	10 286
Driftskostnader		(33 742)	(32 314)	(9 106)	(8 687)
Av- og nedskrivninger og amortisering		(1 184)	(1 146)	(302)	(292)
Driftsresultat før andre inntekter og kostnader (EBIT adj.)	2	4 635	4 298	1 443	1 307
Andre inntekter og kostnader	3	(201)	(382)	(1)	(122)
Driftsresultat		4 434	3 916	1 442	1 185
Resultat fra tilknyttede selskaper*		313	488	(78)	(29)
Renter, netto		(149)	(177)	(26)	(40)
Øvrige finansposter, netto	7	(27)	65	(29)	38
Resultat før skattekostnad		4 571	4 292	1 309	1 154
Skattekostnad		(980)	(807)	(320)	(237)
Periodens resultat før videreført virksomhet		3 591	3 485	989	917
Ikke videreført virksomhet*	11	5 066	890	42	190
Periodens resultat		8 657	4 375	1 031	1 107
Minoritetens andel av periodens resultat		75	82	8	(5)
Majoritetens andel av periodens resultat		8 582	4 293	1 023	1 112

*Historiske resultat tall er omarbeidet som følge av at Sapa er presentert som ikke videreført virksomhet.

Resultat pr. aksje

Beløp i NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2017	2016	2017	2016
Resultat pr. aksje	8,43	4,22	1,00	1,09
Resultat pr. aksje, utvannet	8,43	4,22	1,00	1,09
Resultat fra videreført virksomhet pr. aksje, utvannet	3,46	3,34	0,96	0,91

Sammendratt oppstilling over totalresultat

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
		2017	2016	2017	2016
Periodens resultat		8 657	4 375	1 031	1 107
<i>Poster etter skatt som ikke vil bli reklassifisert over resultat i etterfølgende perioder</i>					
Endring estimatavvik pensjoner		(30)	(53)	(30)	(53)
<i>Poster etter skatt som vil bli reklassifisert over resultat i etterfølgende perioder</i>					
Endring resultatreserve aksjer	4	(53)	(234)	0	(46)
Endring sikringsreserve	4	75	46	7	80
Ført mot egenkapital i tilknyttede selskaper og ikke videreført virksomhet	4	(1 026)	(611)	96	260
Omregningsdifferanser		1 088	(648)	724	19
Konsernets totalresultat		8 711	2 875	1 828	1 367
Minoritetens andel av totalresultatet		90	76		
Majoritetens andel av totalresultatet		8 621	2 799		

Sammendratt konsernbalanse

Beløp i mill. NOK	Note	31.12.	31.12.
		2017	2016
Immaterielle eiendeler		19 921	18 343
Varige driftsmidler		11 683	11 038
Investeringer i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper og andre finansielle eiendeler	6	4 108	13 148
Langsiktige eiendeler		35 712	42 529
Varelager		5 684	5 195
Beholdning eiendom under utvikling		113	70
Kunde- og andre handelsfordringer		6 165	5 597
Øvrige fordringer	6	883	902
Aksjer og finansielle eiendeler		17	107
Likvide midler	6	4 834	1 204
Kortsiktige eiendeler		17 696	13 075
Sum eiendeler		53 408	55 604
Innskutt egenkapital		1 995	1 994
Opptjent egenkapital		32 413	31 480
Minoritetsinteresser		430	402
Egenkapital		34 838	33 876
Avsetninger og annen langsiktig gjeld		4 734	4 146
Rentebærende gjeld langsiktig	6	4 820	7 172
Rentebærende gjeld kortsiktig	6	359	2 496
Leverandør- og annen handelsgjeld		4 940	4 329
Annen kortsiktig gjeld		3 717	3 585
Sum gjeld og egenkapital		53 408	55 604
Egenkapitalandel (%)		65,2	60,9

Sammendratt utvikling egenkapital

Beløp i mill. NOK	1.1.–31.12.2017			1.1.–31.12.2016		
	Majoritetens egenkapital	Minoritetsinteresser	Total egenkapital	Majoritetens egenkapital	Minoritetsinteresser	Total egenkapital
Egenkapital 1.1.	33 474	402	33 876	33 329	417	33 746
Konsernets totalresultat	8 621	90	8 711	2 799	76	2 875
Utbytte	(7 738)	(52)	(7 790)	(2 545)	(54)	(2 599)
Netto kjøp/salg egne aksjer	50	-	50	(77)	-	(77)
Endring eierandel minoriteter	1	(10)	(9)	(32)	(37)	(69)
Egenkapital ved periodens slutt	34 408	430	34 838	33 474	402	33 876

Sammendratt kontantstrøm IFRS

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
		2017	2016	2017	2016
Kontantstrøm fra driften før investeringer		5 496	4 617	1 882	1 725
Mottatte utbytter og betalte finansposter		1 505	7	(55)	(25)
Betalte skatter		(934)	(506)	(477)	(70)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		6 067	4 118	1 350	1 630
Netto investeringer		(1 587)	(1 367)	(475)	(171)
Netto salg (kjøp) av selskaper	5	11 544	(1 887)	12 047	(35)
Netto salg aksjer og finansielle eiendeler		43	1 194	(3)	75
Andre betalinger		69	11	48	7
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		10 069	(2 049)	11 617	(124)
Netto betalt til aksjonærer		(7 740)	(2 676)	(4 974)	4
Endring rentebærende gjeld og rentebærende fordringer*		(4 783)	1 100	(4 709)	(1 218)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		(12 523)	(1 576)	(9 683)	(1 214)
Valutaeffekt likvide midler		17	(10)	9	8
Endring likvide midler		3 630	483	3 293	300
Likvide midler	6	4 834	1 204		

*Rapporteres eksklusive rentebærende gjeld og fordringer som inngår i transaksjonen ved kjøp og salg av selskaper.

Se også note 14 for kontantstrøm i Orkla-format.

NOTER

NOTE 1 OVERORDNET INFORMASJON

Orkla ASAs sammendratte konsernregnskap pr. 4. kvartal 2017 ble godkjent på styremøtet 7. februar 2018. Regnskapstallene er ikke reviderte. Orkla ASA (organisasjonsnummer NO 910 747 711) et allmennaksjeselskap med kontoradresse Skøyen i Oslo (Norge).

Aksjene omsettes på Oslo Børs. Delårsrapporten er utarbeidet i tråd med IAS 34 Delårsrapportering. Det er fulgt samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap.

Konsernet solgte sin 50 % eierandel i Sapa i slutten av september i henhold til avtale inngått 10. juli 2017. Resultatene fra Sapa er presentert på egen linje som «Ikke videreført virksomhet», se note 11. Historiske resultatall er tilsvarende omarbeidet. Det er ellers ikke endret presentasjon, regnskapsprinsipper eller tatt i bruk nye standarder som vesentlig påvirker regnskapsrapporteringen eller sammenligningen med tidligere perioder.

Konsernet har kjøpt ny virksomhet. Oppkjøpene er presentert i note 5.

NOTE 2 SEGMENTER

Driftsinntekter

Beløp i mill. NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2017	2016	2017	2016
Orkla	39 561	37 758	10 851	10 286
Merkevarevirksomheten	38 510	36 422	10 587	9 734
Orkla Foods	16 126	15 476	4 384	4 186
Orkla Confectionery & Snacks	6 439	6 230	1 943	1 796
Orkla Care	7 479	6 740	1 930	1 730
Orkla Food Ingredients	8 703	8 161	2 410	2 072
Elimineringer merkevarevirksomheten	(237)	(185)	(80)	(50)
Orkla Investments	1 027	1 302	268	543
Hydro Power	866	721	247	166
Financial Investments	161	581	21	377
HK/Annen virksomhet/Elimineringer	24	34	(4)	9

Driftsresultat - EBIT (adj.)¹

Beløp i mill. NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2017	2016	2017	2016
Orkla	4 635	4 298	1 443	1 307
Merkevarevirksomheten	4 643	4 300	1 439	1 249
Orkla Foods	2 055	1 968	689	616
Orkla Confectionery & Snacks	1 045	937	395	341
Orkla Care	1 074	956	227	186
Orkla Food Ingredients	469	439	128	106
Orkla Investments	324	323	97	146
Hydro Power	316	192	103	31
Financial Investments	8	131	(6)	115
HK/Annen virksomhet	(332)	(325)	(93)	(88)

¹Driftsresultat før andre inntekter og kostnader.

NOTE 3 ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER

Beløp i mill. NOK	1.1.–31.12.		1.10.–31.12.	
	2017	2016	2017	2016
M&A- og integrasjonskostnader	(149)	(245)	(56)	(96)
Sluttoppgjør ansettelsesforhold o.l.	(89)	(59)	(33)	(12)
Gevinst/nedskrivninger i forbindelse med samordningsprosjekter	192	24	190	(1)
Nedskrivning i Orkla Food Ingredients	-	(56)	-	-
Andre restruktureringskostnader og spesielle IFRS-effekter	(155)	(46)	(102)	(13)
Sum andre inntekter og kostnader	(201)	(382)	(1)	(122)

K-Salat i Danmark ble avhendet i 4. kvartal. Varemerket Denja er også avhendet i samme periode. Samlet gevinst ved disse salgene beløper seg til 238 mill. kroner. Virksomheten i Pastella i Danmark er samtidig skrevet ned med 94 mill. kroner og det er satt i gang restrukturering av den gjenværende virksomheten. Det er tidligere i 2017 avhendet to eiendommer i henholdsvis Gimsøy og Natural Food med samlet gevinst på 50 mill. kroner. Virksomheten i Gimsøy er flyttet til Kumla i Sverige, mens driften i Natural Food ble lagt ned tidligere i år.

Orkla Foods har valgt å legge ned produksjonen av majonesbaserte salater i Elverum. Det er kostnadsført i overkant av 50 mill. kroner som følge av påløpte kostnader og nedskrivning av anleggsmidler pr. 4. kvartal.

Det pågår løpende integrasjons- og restruktureringsprosjekter i konsernet. Prosjekter knyttet til integrasjon av kjøpte selskaper og til sammenslåing av fabrikker krever betydelige ressurser og kostnader. Det har vært gjennomført et forbedringsprogram i Orkla Home & Personal Care. Det er pr. 4. kvartal avsatt i alt 40 mill. kroner knyttet til nedbemanninger. Virksomheten Orkla Foods og Orkla Confectionery & Snacks i Finland

er slått sammen til Orkla Suomi og integrasjonskostnader påløper. Orkla Confectionery & Snacks har i tillegg påbegynt en samordning av sjokoladeproduksjonen i Latvia. Kostnader knyttet til dette prosjektet vil påløpe over lang tid og hovedtyngden ser ut til å komme i 1. kvartal 2018.

Med bakgrunn i anbefalinger fra et forprosjekt, er det vedtatt å gjennomføre et hovedprosjekt som går på å etablere en felles ERP-plattform for konsernet. Forberedelsene til hovedprosjektet startet opp umiddelbart og første trinn har vært å etablere en prosjektorganisasjon samt utvelgelse av en implementeringspartner. Utrulling av ny plattform vil starte i 2018 og gå over flere år. Styret i Orkla har tatt endelig beslutning høsten 2017. Utgiftene i de første trinnene i prosjektet er ført som «Andre inntekter og kostnader» (AIK) med i alt 41 mill. kroner, mens utgifter til etablering av maler og utrulling av prosjektet vil bli balanseført som immaterielle eiendeler. Det er forventet at deler av eksisterende ERP-systemer vil bli overflødige etter at den nye templatene er rullet ut, og disse vil eventuelt bli skrevet ned som AIK. Dette vil skje over tid.

Det har påløpt M&A-kostnader knyttet til flere mindre prosjekter.

NOTE 4 TOTALRESULTATET

Oppstilling over totalresultatet viser verdiendring på aksjer og finansielle eiendeler (resultatreserven) og verdiendring på sikringsinstrumenter (sikringsreserven). Disse størrelsene blir presentert etter skatt. Skatteeffekten pr. 4. kvartal 2017 knyttet til endring i resultatreserven utgjør 0 mill. kroner (0 mill. kroner i 2016) og skatteeffekten knyttet til endring i sikringsreserven utgjør 27 mill. kroner (21 mill. kroner i 2016).

Resultatreserve aksjer og sikringsreserve som inngår i egenkapitalen pr. 4. kvartal 2017 (etter skatt) utgjør henholdsvis 0 mill. kroner og -228 mill. kroner. Tilsvarende beløper akkumulerte omregningsdifferanser seg til 1.517 mill. kroner og akkumulerte poster ført mot egenkapitalen i tilknyttede selskaper beløper seg til 261 mill. kroner pr. 4. kvartal 2017.

NOTE 5 KJØP OG SALG AV SELSKAPER

Kjøp av selskaper i 4. kvartal

Orkla Foods har kjøpt 100 % av selskapet Agrimex, en ledende produsent av frosne grønnsaker i Tsjekkia. Med kjøpet av Agrimex styrker Hamé sin posisjon i kategorien bearbejdede grønnsaker. Agrimex har et moderne og automatisert produksjonsanlegg nord for Praha. Råvarene leveres av lokale tsjekkiske bønder fra jordbruk i området nær fabrikken. Produktene selges under merkevarene Dione, Dione Premium og Agrimex Foodservice. Agrimex hadde 32 ansatte. Selskapet hadde en omsetning på CZK 260 mill. (ca. 96 mill. kroner) i 2016. Selskapet er innregnet regnskapsmessig fra 1. desember 2017.

Orkla Food Ingredients har kjøpt 100 % av aksjene i Arne B. Corneliusen AS, en ledende produsent og leverandør til norsk næringsmiddelindustri. Produktporteføljen består av krydder, marinader, smakstilsetninger, startkulturer og andre funksjonelle ingredienser, i tillegg til emballasjeløsninger. Kundemarkedet er norsk matproduksjon med norsk kjøttindustri som hovedsegment. Selskapet hadde 32 ansatte. Virksomheten som overdras hadde en omsetning på 188 mill. kroner i 2016. Selskapet er innregnet regnskapsmessig fra 1. desember 2017.

Øvrige kjøp av selskaper

Orkla Care har kjøpt 100 % av aksjene i det danske selskapet Riemann Holding A/S («Riemann»). Selskapet har gode markedsposisjoner innen solkrem og antiperspiranter, og med kjøpet av Riemann styrker Orkla Care sin tilstedeværelse i apotekkanalen. Produktporteføljen markedsføres under merkene P20 og Perspirex. Riemann er basert i Danmark, men ca. 90 % av omsetningen er eksport til andre europeiske markeder. Riemann hadde 47 ansatte. Selskapets hovedkontor og produksjonsfasiliteter ligger i Hillerød i Danmark. Riemann hadde i 2016 en rapportert omsetning

på DKK 133,5 mill. (ca. 168 mill. kroner) og EBITDA på DKK 26,4 mill. (ca. 33 mill. kroner). Selskapet er innregnet regnskapsmessig fra 1. juni 2017.

Orkla Food Ingredients har kjøpt 85 % av aksjene i det britiske salgs- og distribusjonsselskapet Orchard Valley Foods Limited («Orchard Valley»). Orchard Valley har sterke posisjoner som leverandør av ingredienser og -tilbehør til det britiske bakeri-, sjokolade- og iskremmarkedet. Omsetningen kommer i hovedsak fra Storbritannia, men selskapet har også økende eksport til Europa. Orchard Valley hadde til sammen 72 ansatte. Selskapets hovedkontor og produksjonsfasiliteter er lokalisert i Tenbury Wells i Storbritannia. Orchard Valley hadde i regnskapsåret avsluttet 31. mai 2016 en omsetning på GBP 23,9 mill. (ca. 252 mill. kroner) og en normalisert EBITDA på GBP 2,0 mill. (ca. 21 mill. kroner). Avtalen omfatter også en opsjon på kjøp av de resterende 15 % av aksjene. Selskapet er konsolidert i Orklas balanse fra 31. mars 2017 og er resultatmessig innregnet fra 1. april 2017.

Orkla Food Ingredients har kjøpt 80 % av aksjene i det danske salgs- og distribusjonsselskapet SR Food A/S («SR Food»). Med kjøpet av SR Food ønsker Orkla Food Ingredients å videreutvikle sin posisjon som leverandør av økologiske og vegetariske matvarer. SR Food har et bredt produkt-sortiment og tilbyr blant annet ferske deiger, tapas og pålegg til det nordiske markedet. SR Food hadde seks ansatte. Selskapets hovedkontor ligger i Randers, Danmark. SR Food hadde i 2016 en EBIT på DKK 11,3 mill. (ca. 14 mill. kroner). Selskapet er innregnet regnskapsmessig fra 1. mai 2017.

Orkla Food Ingredients har kjøpt 100 % av aksjene i det nederlandske salgs- og distribusjonsselskapet Laan Heiloo B.V («Laan»). Laan er en ledende leverandør av ingredienser og tilbehør til det nederlandske iskremmarkedet. Orkla Food Ingredients har bygget opp en sterk posisjon innen ferdigmiks for softis og tilbehør i Nederland, og virksomhetene utfyller hverandre godt. Laan hadde til sammen 15 ansatte. Selskapet hadde i 2016 en omsetning på EUR 5,8 mill. (ca. 51 mill. kroner). Selskapet er innregnet fra 1. mars 2017.

Orkla Food Ingredients har kjøpt 100 % av aksjene i det tyske salgs- og distribusjonsselskapet Eis Ludwig Gräbner GmbH («Eis Gräbner»). Med kjøpet av Eis Gräbner styrker Orkla Food Ingredients sin posisjon som leverandør av iskremingredienser og -tilbehør. Eis Gräbner hadde 18 ansatte. Eis Gräbner hadde i 2016 en omsetning på EUR 6,5 mill. (ca. 61 mill. kroner). Selskapet er innregnet regnskapsmessig fra 1. mai 2017.

Orkla Food Ingredients har i tillegg kjøpt seg opp fra 30 % til 51 % i det svenske selskapet Väffelbagaren. Selskapet har en omsetning på om lag SEK 20 mill.

Det er pr. 4. kvartal 2017 kjøpt virksomheter for totalt 901 mill. kroner på gjeldfri basis. Se også note 13 for inngåtte avtaler om kjøp av selskaper.

Øvrige forhold

Merverdianalysen for Harris ble ferdigstilt i 3. kvartal 2017. Det er gjort enkelte endringer i merverdianalysen fra den foreløpige, i hovedsak som følge av ny vurdering av pensjoner. Endringen har ført til høyere goodwill. Merverdianalysene for Hamé, Waverley Bakery og eiendeler i Nanso Group ble sluttført i løpet av 1. halvår 2017. Det ble ikke gjort noen vesentlige endringer i merverdianalysene med unntak av for Hamé hvor merverdiene knyttet til bygg og varemerker er blitt justert noe ned i forhold til det som ble presentert pr. 31. desember 2016. Goodwill har fått en motsvarende økning.

Solgte selskaper

Orkla Foods har i 4. kvartal inngått en avtale med Stryhns A/S om salg av K-Salat. Avtalen vedrørte 100 % overdragelse av K-Salat, som omfatter påleggssalater, majones, remulade, dressinger og potetsalat i Danmark. Avtalen inkluderte overtakelse av en fabrikk med ca. 100 medarbeidere i Havnsø på Vestsjælland. Transaksjonen ble gjennomført 1. desember 2017 med en regnskapsmessig gevinst på 213 mill. kroner, se note 3.

Orkla Eiendom solgte i 3. kvartal Fredrikstad Innovasjonspark med en gevinst på 20 mill. kroner. Provenyet knyttet til salget er mottatt i 4. kvartal. I 1. kvartal 2017 solgte Orkla Eiendom to eiendommer med en totalgevinst på 16 mill. kroner. Gevinstene er presentert i EBIT (adj.). Provenyet for Åsane Utvikling som ble solgt i 4. kvartal 2016, ble mottatt i 1. kvartal 2017.

NOTE 6 NETTO RENTEBÆRENDE GJELD

De ulike elementene i netto rentebærende gjeld fremkommer av tabellen nedenfor:

	31.12. 2017	31.12. 2016
Beløp i mill. NOK		
Rentebærende gjeld langsiktig	(4 820)	(7 172)
Rentebærende gjeld kortsiktig	(359)	(2 496)
Rentebærende fordringer langsiktig (i «Finansielle eiendeler»)	276	390
Rentebærende fordringer kortsiktig (i «Øvrige fordringer»)	55	18
Likvide midler	4 834	1 204
Netto rentebærende gjeld	(14)	(8 056)

NOTE 7 ØVRIGE FINANSPOSTER, NETTO

De ulike elementene i netto øvrige finansposter fremkommer i tabellen nedenfor:

	1.1.–31.12.		1.10.–31.12.	
Beløp i mill. NOK	2017	2016	2017	2016
Gevinster, tap og nedskrivninger aksjer og finansielle eiendeler	47	187	(1)	18
Utbytter	7	61	-	38
Agio	(3)	(4)	(4)	4
Renter pensjoner	(58)	(51)	(25)	(16)
Andre finansposter	(20)	(128)	1	(6)
Sum	(27)	65	(29)	38

NOTE 8 NÆRSTÅENDE PARTER

Canica-systemet som kontrolleres av styreleder i Orkla, Stein Erik Hagen (største eier med 24,5 % av utstedte aksjer), har sammenfallende eierinteresser med Orkla i én eiendomsinvestering. Canica AS har inngått en leieavtale med Orkla ASA om leie av kontorlokaler i Karenslyst allé 6 fra 1. oktober 2017 til 31. desember 2020. I tillegg har Orklakonsernet salg til selskaper i Canica-systemet.

Det har ikke vært noen spesielle transaksjoner mellom konsernet og nærstående parter pr. 4. kvartal 2017.

Konsernet har mellomværende med tilknyttede selskaper innenfor Orklas eiendomsinvesteringer med 29 mill. kroner.

NOTE 9 OPSJONER OG EGNE AKSJER

Endring i utestående opsjoner og egne aksjer er vist i nedenstående tabeller:

Utvikling i antall opsjoner:	
Utestående opsjoner pr. 1.1.2017	955 000
Innløst i perioden	(955 000)
Utestående opsjoner pr. 31.12.2017	0

Opsjonsprogrammet ble avsluttet i mai 2017.

Utvikling i antall egne aksjer:	
Egne aksjer pr. 1.1.2017	1 213 135
Eksternt kjøp egne aksjer	1 500 000
Salg aksjer til ansatte	(1 571 202)
Opsjonsinnløsning i egne aksjer	(965 000)
Egne aksjer pr. 31.12.2017	176 933

NOTE 10 VURDERINGER RUNDT VERDIFALL

Konsernet gjennomførte i tråd med vedtatte prinsipper verdifallstester for alle immaterielle eiendeler med ubestemt levetid og for all goodwill før avleggelse av 3. kvartal. Det ble utfra årets tester ikke registrert nedskrivningsbehov for noen av konsernets eiendeler.

Det er som omtalt i note 3 skrevet ned anleggsmidler for i alt 146 mill. kroner pr. 4. kvartal 2017 direkte som følge av beslutning om nedleggelse av produksjonen av majonesbaserte salater, samt Pastella i Danmark. Det har i tillegg vært en mindre nedskrivning i forbindelse med nedleggelsen av Ello i Kristiansund. Det har ellers ikke fremkommet indikasjoner på at noen av konsernets eiendeler er kommet i en verdifallsituasjon, se dog note 3 for vurderinger rundt konsernets ERP-systemer.

NOTE 11 IKKE VIDEREFØRT VIRKSOMHET

Dersom en vesentlig del av konsernets virksomhet er avhendet, avtalt avhendet, eller ved tap av kontroll/betydelig innflytelse, presenteres denne virksomheten som «Ikke videreført virksomhet» på egen linje i resultatregnskapet og balansen. Med «vesentlig» menes et eget segment, eget geografisk område eller en betydelig eiendel.

Orklas 50 % eierandel i Sapa utgjorde en «betydelig eiendel». Denne ble 10. juli 2017 avtalt solgt til Norsk Hydro. Avtalen måtte godkjennes av alle relevante konkurransemyndigheter og slik godkjenning ble endelig gitt 26. september. Orkla vil beholde visse forpliktelser relatert til sitt eierskap i Sapa også etter gjennomføring av transaksjonen.

Som følge av avtalen om salg, ble resultatene fra Sapa skilt ut fra linjen «Resultat fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper» og overført til linjen «Ikke videreført virksomhet» med historisk virkning. Tallene presentert i det ordinære resultatet blir dermed sammenlignbare. «Resultat pr. aksje for videreført virksomhet» vil således presentere konsernets inntjening uten resultatandelen fra Sapa. Historiske balanser er ikke omarbeidet.

Resultatet pr. 4. kvartal fremkommer som følger:

Beløp i mill. NOK	1.1.–31.12.	
	2017	2016
Resultat fra felleskontrollert selskap	800	890
Gevinst ved salg	4 266	-
Ikke videreført virksomhet	5 066	890

NOTE 12 AKSJER OG FINANSIELLE EIENDELER

Aksjer og finansielle eiendeler regnskapsført til virkelig verdi:

Beløp i mill. NOK	Verdsettelsesnivå			Sum
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
31.12.2017:				
Eiendeler				
Investeringer	-	-	85	85
Derivater	-	166	-	166
Gjeld				
Derivater	-	373	-	373
31.12.2016:				
Eiendeler				
Investeringer	-	87	49	136
Derivater	-	260	-	260
Gjeld				
Derivater	-	445	-	445

Se for øvrig note 6 for oversikt over rentebærende fordringer og gjeld.

NOTE 13 ANDRE FORHOLD

Etter beslutning på ekstraordinær generalforsamling 25. oktober 2017 dette Orkla ut et ekstraordinært utbytte på kr 5,- pr. aksje med betalingsdato 3. november.

Orkla har inngått avtale om kjøp av Health & Sport Nutrition Group (HSNG), se omtale under strukturelle tiltak på side 4. I tillegg inngikk Orkla Care, den 22. januar 2018, avtale om å øke eierandelen i joint venture-selskapet Anza Verimex NV til 50 %. Samtidig overtar Orkla Care 50 % av maleverktøyvirksomheten i PGZ International B.V. Orkla Foods har signert og gjennomført en avtale om kjøp av det danske bakeriet Struer Brød.

Det har ikke fremkommet nye forhold som endrer vår vurdering rundt situasjonen i Denofa do Brasil (se note 39 i årsrapporten for 2016).

Orkla har en pågående sak med landbruksmyndighetene vedrørende historisk klassifisering av varer på tilskuddsordningene prisnedskrivning og eksportrestitusjon.

Saudefaldene AS, hvor Orkla eier 85 %, opererer flere kraftverk i Sauda under en leieavtale med Statkraft frem til 2030. For ett av kraftverkene, Sønnå Høy, har det vært uavklart om Saudefaldene eller Statkraft skal anses som skattemessig eier og således betale eiendoms- og grunnrenteskatt. Etter at Saudefaldene fikk medhold i lagmannsretten i at Statkraft må anses som skattemessig eier av Sønnå Høy, har nå høyesterett avsagt dom som med endelig virkning opphever dette og fastsetter at Saudefaldene skal anses som skattemessig eier av kraftverket Sønnå Høy. Dommen får ingen direkte regnskapsmessige konsekvenser for Saudefaldene da Saudefaldene i sine regnskaper har belastet eiendoms- og grunnrenteskatt som om man var skattemessig eier i samsvar med foreliggende vedtak. Fremtidig belastning av eiendoms- og grunnrenteskatt vil dermed bli tilsvarende som for tidligere år. For ytterligere informasjon vises det til omtale av saken i note 16 i Orklas årsrapport for 2016.

Orkla, Thon Holding AS og Østfold Energi har inngått en avtale med investeringsselskapet Jotunfell Partners om salg av Rygge Sivile Lufthavn AS (RSL). Avtalen innebærer at dagens eiere – Orkla ASA (40 %), Thon Holding AS (40 %) og Østfold Energi (20 %) – selger alle aksjene i RSL til Jotunfell Partners. Dette omfatter overtakelse av terminalbygg og andre sivile anlegg ved Moss Lufthavn Rygge, som RSL drev frem til avvikling 1. november 2016.

Det har ellers ikke fremkommet andre vesentlige hendelser etter balanse-dagen som ville ha påvirket regnskapet eller gjennomførte vurderinger.

NOTE 14 KONTANTSTRØM ORKLA-FORMAT

Kontantstrøm i Orkla-format gjøres på konsernnivå opp i endring netto rentebærende gjeld, et viktig nøkkeltall for konsernet (se note 6). Dette kontantstrømformatet brukes direkte til styring av forretningsområdene og inngår også som segmentpresentasjon i tabeller før de ulike virksomhetsbeskrivelsene i konsernteksten. Totaloppstillingen gir den samlede finansielle kapasiteten generert fra konsernets drift til å dekke inn konsernets finansposter, betaling av skatter samt mer selvstyrte forhold som utbytte og handel i egne aksjer. Kontantstrømmen fra driften er splittet på «Kontantstrøm fra driften*» og «Kontantstrøm fra driften Financial Investments».

Siste delen av kontantstrømoppstillingen viser hvilke ekspansjonstiltak som er tatt i form av direkte ekspansjonsinvesteringer, oppkjøp av selskaper, nedsalg i selskaper samt endring i nivået på investeringer i aksjer og finansielle eiendeler. Med direkte ekspansjonsinvesteringer menes investeringer som enten er investeringer i nye geografiske markeder, nye kategorier eller som representerer betydelige kapasitetsøkninger. Kontantstrømmen presenteres til gjennomsnittlig månedlig valutakurs, mens endring netto rentebærende gjeld er en absolutt størrelse målt til sluttkurs. Valutaeffekter knyttet til netto rentebærende gjeld forklarer overgangen.

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
		2017	2016	2017	2016
Driftsresultat		4 423	3 785	1 448	1 070
Amortisering, av- og nedskrivninger		1 313	1 138	398	264
Endring netto driftskapital		18	(186)	361	379
Gevinster fra driften flyttet til investeringer og solgte selskaper		(299)	(42)	(271)	(15)
Kontantstrøm fra driften før investeringer		5 455	4 695	1 936	1 698
Netto fornyelsesinvesteringer		(1 050)	(1 327)	(307)	(287)
Kontantstrøm fra driften*		4 405	3 368	1 629	1 411
Kontantstrøm fra driften Financial Investments		(290)	45	(141)	174
Betalte finansposter, netto		(222)	(276)	(55)	(64)
Betalte skatter		(934)	(506)	(477)	(70)
Mottatte utbytter		1 727	283	0	39
Andre betalinger		69	11	48	7
Kontantstrøm før kapitaltransaksjoner		4 755	2 925	1 004	1 497
Betalte utbytter		(7 790)	(2 599)	(5 099)	0
Netto kjøp/salg egne aksjer		50	(77)	125	4
Kontantstrøm før ekspansjon		(2 985)	249	(3 970)	1 501
Ekspansjonsinvesteringer		(206)	(163)	(81)	(31)
Salg av selskaper (enterprise value)	5	12 520	415	12 373	16
Kjøp av selskaper (enterprise value)	5	(901)	(2 651)	(164)	(67)
Netto kjøp/salg aksjer og finansielle eiendeler		43	1 194	(3)	75
Netto kontantstrøm		8 471	(956)	8 155	1 494
Valutaeffekt netto rentebærende gjeld		(429)	705	(191)	(76)
Endring netto rentebærende gjeld		(8 042)	251	(7 964)	(1 418)
Netto rentebærende gjeld	6	14	8 056		

*Eksklusive Financial Investments.